

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 listopada 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. P. (1) (uprzednio N.) nie podlega od dnia 5 maja 2014 roku ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, jako pracownik u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł. (obecnie (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł.). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że wszczął postępowanie administracyjne w sprawie zgłoszenia M. P. (1) do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł.. Zdaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym dokumenty oraz wyjaśnienia złożone przez płatnika składek i ubezpieczoną przemawiają za uznaniem, że stanowisko pracy M. P. (1) utworzono jedynie w celu jej zatrudnienia, a umowa o pracę została zawarta nie dla wykonania pracy, ale z zamiarem uzyskiwania świadczeń z ubezpieczeń społecznych w razie choroby przysługujących osobie o statusie pracownika i przemawiają za uznaniem pozorności umowy. /decyzja - k. 103-105 akt ZUS/

Uznając powyższą decyzję za krzywdzącą w dniu 12 grudnia 2014 roku M. P. (1) reprezentowana przez adwokata złożyła odwołanie, wnosząc o jej zmianę i ustalenie, że jako pracownik zatrudniony na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy podlega obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu począwszy od dnia 5 maja 2014 roku. Wniosła nadto o zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. /odwołanie - k. 2-6/

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 15 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. /odpowiedź na odwołanie - k. 8-9/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. (1) (uprzednio N.) legitymuje się wykształceniem wyższym, ukończyła studia pierwszego stopnia o w specjalności zarządzanie w administracji publicznej, uzyskując tytuł licencjata, a w dniu 24 listopada 2015 r. studia (...) stopnia o specjalności zarządzanie zasobami ludzkimi, uzyskując tytuł magistra. Dodatkowo posiada prawo jazdy kat. B, bardzo dobrą znajomość języka angielskiego i obsługę komputera (znajomość programów (...) oraz programów kadrowych). Nadto w 2014 roku odbyła szkolenie w zakresie zarządzania zespołem. /kwestionariusz osobowy – k. 79 - 80 akt ZUS oraz k. 95-96, dyplom ukończenia studiów wyższych – k. 22 akt ZUS, certyfikat o odbyciu szkolenia k. 21 akt ZUS, zaświadczenie o ukończeniu studiów k. 209, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74/

W trakcie odbywania studiów wnioskodawczynie była zatrudniona w T. na stanowisku sprzedawcy – kasjera, od maja do grudnia 2010 r. - w ramach umowy zlecenia i praktyki zawodowej - w firmie (...) sp. z o.o. w Ł. na stanowisku asystentki działu kredytów i windykacji należności. Od kwietnia do grudnia 2011 r. prowadziła własną działalność gospodarczą pod firmą (...) -tech”, od lutego do września 2013 r. była zatrudniona w ramach umowy zlecenia w firmie (...) s.c. w Ł. na stanowisku pracownika biurowego, a następnie asystenta koordynatora projektu w ramach (...) pt. „Otwarcie na wiedzę”. Nadto w okresie od lutego do kwietnia 2014 roku odbywała nieodpłatne praktyki w (...) sp. z o.o. w W. polegające m.in. na obsłudze klientów, urządzeń biurowych, komputera, kontaktach interpersonalnych itp. /kwestionariusz osobowy – k. 79 - 80 akt ZUS oraz k. 95-96, sprawozdanie z praktyki zawodowej k. 23 akt ZUS, umowy zlecenia k. 15-17, 20, 10-13 akt ZUS, referencje k. 14 akt ZUS, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23, 00:42:45-00:50:50 - płyta CD k. 74/

Wnioskodawczynie kontynuowała studia wyższe w ramach studiów (...) stopnia na Uniwersytecie (...) Wydziale Zarządzenia na kierunku zarządzanie o specjalności zarządzanie zasobami ludzkimi, w trybie stacjonarnym w latach akademickich 2013/2014 -2014/2015 W roku akademickim 2013/2014 od stycznia do grudnia 2014 r. przystąpiła do egzaminów m.in. w następujących terminach: 10 czerwca 2014 r. godz. 10.00-10.30 (termin poprawkowy 16 września 2014 r. godz. 10.00-10.30), 12 czerwca 2014 r. godz. 12.30-14.30 (termin poprawkowy 17 września 2014 r. godz. 10.00-12.30), 13 czerwca 2014 r. godz. 12.30-14.00 (termin poprawkowy 18 września 2014 r. godz. 10.00-11.30).

W okresie od stycznia do września 2014 r. wnioskodawczynie uczestniczyła w następujących zajęciach: język angielski, międzynarodowe zarządzanie zasobami ludzkimi, zachowania organizacyjne, warsztat umiejętności interpersonalnych menedżera – inteligencja emocjonalna, koszty pracy i controlling personalny.

W semestrze letnim roku 2013/2014 wnioskodawczynie uczestniczyła w następujących zajęciach: budowanie marki pracodawcy (26 i 23 godziny), język angielski (50 godzin), międzynarodowe zarządzanie zasobami ludzkimi (26 i 28 godzin), seminarium magisterskie (2 godziny), strategie i programy zarządzania zasobami ludzkimi (35 i 29 godziny), wychowanie fizyczne (30 godzin), w semestrze zimowym roku 2014/2015: język angielski (25 godzin), koszty pracy i controlling personalny (17 i 18 godzin), problemy zarządzania zasobami ludzkimi - analiza przypadków (38 godzin), seminarium magisterskie (25 godzin), stosunki pracy (26 godzin), warsztat umiejętności interpersonalnych menadżera – inteligencja emocjonalna (12 godzin).

Począwszy od semestru zimowego roku akademickiego 2014/2015 tj. od października 2014 r. do stycznia 2015 r. wnioskodawczynie odbywała studia w ramach indywidualnej organizacji studiów ze wskazaniem wymogu uczestnictwa w zajęciach.

/pismo UŁ k. 207, karta przebiegu studiów k. 208, zaświadczenie o ukończeniu studiów k. 209, pismo w przedmiocie (...) k. 210, wykaz przedmiotów do (...) k. 211, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74/

W ramach studiów wnioskodawczynie sporadycznie uczęszczała na zajęcia w godzinach pracy. Odrabiała te godziny w innych dniach. /zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74/

Umawiała się indywidualnie z wykładowcami na zaliczenia, na które chodziła w weekendy ze studentami ze studiów zaocznych. To były pojedyncze zajęcia prowadzone w grupach, rozliczano efekty tych prac. Pisała w tym czasie pracę magisterską. Wszystkie egzaminy na ostatnim semestrze zaliczyła w terminie, czyli przed wakacjami. /zeznania wnioskodawczynie 00:04:44-00:11:07- - płyta CD k. 307/

Bezpośrednio przed zgłoszeniem wnioskodawczynie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia i zdrowotnego jako pracownika od dnia 5 maja 2014 r. u płatnika wnioskodawczynie nie posiadała żadnego tytułu do ubezpieczeń. /zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:42:45-00:50:50 - płyta CD k. 74/

Wnioskodawczynie jest od sierpnia 2014 roku żoną M. P. (2) – prezesa zarządu (...) sp. z o.o. w Ł.. Przed zatrudnieniem u płatnika składek znała M. P. (2), z którym spotykała się, odwiedziła go w jego miejscu pracy. /zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:42:45-00:50:50, 00:50:50- 00:52:08 - płyta CD k. 74/

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Ł., ul. (...) (a do 6 czerwca 2014 roku (...) Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Ł.) została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 5 listopada 2013 roku. Wspólnikami spółki są E. L. (1) i jako komplementariusz (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. (a do 6 czerwca 2014 roku (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.). Uprawnionymi do reprezentowania spółki są wspólnicy reprezentujący spółkę. Prawo prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania wobec osób trzecich przysługuje komplementariuszowi działającemu samodzielnie. Przedmiotem działalności płatnika składek jest m.in. naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych, naprawa i konserwacja pozostałego sprzętu transportowego, zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne, zbieranie odpadów niebezpiecznych, obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne, przetwarzanie u unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, demontaż wyrobów zużytych, odzysk surowców z materiałów segregowanych, działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami – czym zajmowała się głównie w 2014 roku, a także transport drogowy towarów (krajowy i międzynarodowy) – czym zajmuje się głównie obecnie. W ramach działalności płatnik zajmował się zbieraniem i transportem z całej Polski odpadów

przekazywanych dalej do zakładów przetwarzających te odpady a także handlem złomem i makulaturą. /bezsporne, a nadto wpis do Krajowego Rejestru Sądowego k. 248-252, k. 90-96 akt ZUS, dane z GUS k. 82 akt ZUS, zeznania P. L. 01:16:08- 01:30:34, 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania świadka M. K. (1) 00:43:14-00:48:47 -płyta CD k. 284, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z - 00:36:23 - 00:38:54 - płyta CD k. 74/

E. L. (1) jest żoną P. L.. /zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:42:45-00:50:50 - płyta CD k. 74, zeznania świadka M. P. (3) 00:25:30- 00:31:39 - płyta CD k. 284/

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., ul. (...) została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 6 listopada 2013 roku. Wspólnikiem spółki jest L. L. (1). Uprawnionym do reprezentacji spółki jest zarząd spółki składający się z prezesa zarządu – M. P. (2) (obecnego męża wnioskodawczynie) i członka zarządu – W. L.. Do dokonywania czynności prawnych niezbędne jest współdziałanie łączne prezesa zarządu i członka zarządu lub prezesa zarządu i prokurenta, którym jest P. L.. Przedmiotem działalności spółki jest działalność tożsama z działalnością zainteresowanej spółki. /bezsporne, a nadto wpis do Krajowego Rejestru Sądowego k. 2537-261, k. 83-89 akt ZUS, zeznania świadka P. L. 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:42:45-00:50:50 - płyta CD k. 74/

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., ul. (...) lok. 9 (a do dnia 15 września 2014 r. w Ł., ul. (...)) została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 3 października 2011 roku. Wspólnikiem spółki jest D. L. (a do dnia 15 września 2014 r. była E. L. (2)). Uprawnionym do reprezentacji spółki jest zarząd spółki składający się z prezesa zarządu – D. L. (a do dnia 15 września 2014 r. W. O.). Do składania oświadczeń woli i podpisywania dokumentów w imieniu spółki uprawniony jest każdy członek zarządu jednoosobowo (a do dnia 15 września 2014 r. do składania oświadczeń woli w imieniu spółki niezbędne było współdziałanie łączne prezesa zarządu i członka zarządu lub prezesa zarządu i prokurenta, którym był P. L.). Przedmiotem działalności spółki jest sprzedaż detaliczna pozostałych nowych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach, pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, badanie rynku i opinii publicznej (a do dnia 15 września 2014 r. było m.in. odzysk surowców z materiałów segregowanych, zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne, demontaż wyrobów zużytych, zbieranie odpadów niebezpiecznych, sprzedaż hurtowa odpadów i złomu, działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami, obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne, przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych. /bezsporne, a nadto wpis do Krajowego Rejestru Sądowego k. 253-256, zeznania świadka W. O. 00:56:23- 01:10:24 - płyta CD k. 74, zeznania świadka P. L. 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania świadka M. P. (3) 00:31:39- 00:41:26 - płyta CD k. 284, zeznania świadka M. K. (1) 00:43:14-00:48:47 -płyta CD k. 284/

Spółki (...) z o.o. i EcoRecykling z o.o. nie są ze sobą powiązane. /zeznania świadka P. L. 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74/

E. L. (2) jest matką P. L.. /zeznania świadka W. O. 01:10:24 – 01:16:08- płyta CD k. 74/

W okresie od maja do sierpnia 2014 roku płatnik składek zatrudniał 19 pracowników oraz 2-3 zleceniobiorców na stanowiskach kierowców, operatora wózka, specjalisty ds. ochrony środowiska, przedstawiciela handlowego, menedżera, mechanika, głównie w pełnym wymiarze czasu pracy za minimalnym wynagrodzeniem. Spółka zatrudniała kierowców i pracowników magazynowych w B.. /karty wynagrodzeń k. 163-173, 175-177, 179-183, listy płac za okres maj – sierpień 2014 roku k. 66- 67, 62-63, 58-59, 54-55 akt ZUS, zeznania świadka P. L. 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74

Wystawianiem faktur VAT w imieniu płatnika składek zajmował się W. O. lub P. L., zatrudniony na stanowisku kierownika za minimalnym wynagrodzeniem. Czynili też oni z zatrudnionym w terenie (zajmującym się pozyskiwaniem klientów i sprawami związanymi z ochroną środowiska) u płatnika M. P. (3) ustalenia w zakresie czasu pracy kierowców itp. /zeznania świadka W. O. 01:10:24 – 01:16:08 - płyta CD k. 74, zeznania P. L. 01:16:08- 01:30:34,

01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania świadka M. P. (3) 00:16:58- 00:24:47, 00:25:30- 00:31:39 -płyta CD k. 284/

Pomocy w pracy płatnikowi składek udzielała także E. L. (1)./zeznania świadka P. L. 01:16:08 - 01:30:34 - płyta CD k. 74

Z uwagi na rozwój firmy, konieczność prowadzenia obszernej dokumentacji płatnik składek poszukiwał w lutym i marcu 2014 roku pracownika na stanowisku asystenta prezesa. Rekrutację na to stanowisko przeprowadził prezes zarządu ówczesnego komplementariusza płatnika składek - W. O.. Pracownika poszukiwano za pośrednictwem znajomych. W marcu 2014 roku wnioskodawczyni zgłosiła kandydaturę na to stanowisko, która wiedzę o tej ofercie uzyskała od swojego kolegi zatrudnionego u płatnika składek - M. G.. Po przeprowadzeniu z wnioskodawczynią rozmowy kwalifikacyjnej, w trakcie której przedstawiono jej zakres obowiązków i uzgodniono wysokość wynagrodzenia za pracę, kandydatura wnioskodawczyni została zaakceptowana przez M. P. (2) – prezesa zarządu płatnika składek. W. O. w chwili rekrutacji nie wiedział, że wnioskodawczyni jest znajomą M. P. (2), wiedział, że jest studentką. Wnioskodawczyni spełniała wymagania do zatrudnienia na powyższym stanowisku pracy. /zeznania świadka W. O. 00:56:23- 01:10:24, 01:10:24 – 01:16:08 - płyta CD k. 74, zeznania wnioskodawczyni 00:04:12-00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74/

W dniu 5 maja 2014 roku (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł. (wówczas (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł.) reprezentowana przez prokurenta – P. L. zawarła z M. P. (1) (wówczas N.) umowę o pracę na czas nieokreślony od dnia 5 maja 2014 roku na stanowisku asystenta prezesa, w pełnym wymiarze czasu pracy, z wynagrodzeniem w wysokości 4.210,00 zł brutto miesięcznie plus dodatek stażowy, premie oraz nagrody określone w regulaminie. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano Ł., ul. (...), B. ul. (...). W umowie zastrzeżono postanowienie o zakazie konkurencji w trakcie trwania umowy o pracę i w okresie roku po ustaniu stosunku pracy. /umowa o pracę – k. 77-78 akt ZUS oraz k. 97-98/

W dniu 5 maja 2014 roku wnioskodawczyni została uznana za zdolną do wykonywania pracy na stanowisku asystenta prezesa. /zaświadczenie lekarskie – k. 81 akt ZUS oraz k. 94/

W dniu 5 maja 2014 roku M. P. (1) odbyła szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przeprowadzone przez P. L. (instruktaż ogólny oraz stanowiskowy na stanowisku asystenta). /karta szkolenia wstępnego BHP – k. 68-69 akt ZUS oraz k. 106-107/

Nie sporządzono pisemnego zakresu obowiązków wnioskodawczyni. /bezsporne/

Zgodnie z oświadczeniem wnioskodawczyni z dnia 5 maja 2014 r. wynagrodzenie wnioskodawczyni miało być wypłacane za pośrednictwem przelewu na wskazany przez nią rachunek bankowy. /oświadczenie – k. 76 akt ZUS oraz k. 99/

Płatnik składek w dniu 5 maja 2014 roku dokonał zgłoszenia M. P. (1) do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego od dnia 5 maja 2014 roku. /bezsporne/

W ramach zatrudnienia u płatnika składek wnioskodawczyni zajmowała się prowadzeniem biura płatnika składek. Obsługiwała sekretariat prezesa zarządu spółki, w tym interesantów przychodzących do firmy, prowadziła terminarz spotkań w firmie, kontaktowała się z firmami współpracującymi ze spółką i instytucjami np. (...), składała w tych instytucjach dokumenty, prowadziła korespondencję listową i mailową, odbierała telefony, prowadziła dokumentację biurową, przygotowywała podróże służbowe, układała harmonogram dla pracowników zbierających odpady z miasta, prowadziła komputerową ewidencję zebranych odpadów, wystawiała faktury VAT (w zakresie odpadów), listy przewozowe i karty przekazania odpadów (potwierdzając na nich wykonanie usługi transportu odpadu i przejęcie odpadu dla różnych firm) i wysyłała tę dokumentację za pośrednictwem poczty do kontrahentów, na polecenie prezesa ustalała trasy dla poszczególnych kierowców, wystawiając karty kierowców. /faktury VAT k. 44- 51 akt ZUS, karty przekazania odpadu k. 24-44 akt ZUS, zeznania świadka W. O. 00:56:23- 01:10:24 - płyta CD k. 74, zeznania świadka P. L. 01:1:08 - 01:30:34, 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania świadka M. P. (3) 00:06:25- 00:16:58 -

płyta CD k. 284, zeznania świadka M. K. (1) 00:31:39- 00:41:26, 00:43:14-00:48:47 -płyta CD k. 284, zeznania wnioskodawczyni 00:04:44-00:11:07- - płyta CD k. 307, 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23, 00:38:54-00:42:12, 00:42:45-00:50:50 - płyta CD k. 74/

Faktury VAT wystawiała w programie Faktury, logując się na konto E. L. (1), /zeznania wnioskodawczyni 00:04:12-00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23, 00:38:54-00:42:12, 00:42:45-00:50:50 - płyta CD k. 74/

Nie było konieczności logowania do komputera bowiem wszystkie komputery były włączone przez całą dobę. /zeznania świadka P. L. 01:30:34- 01:33:10- płyta CD k. 74/

E. L. (1) będąca wówczas na urlopie macierzyńskim u innego pracodawcy przyuczała wnioskodawczynię do pracy w tym programie. /zeznania świadka P. L. 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania świadka M. K. (1) 00:31:39-00:41:26 - płyta CD k. 284

Wystawianiem faktur (poza odpadowymi) zajmował się także P. L..

/zeznania świadka P. L. 01:16:08 - 01:30:34 - płyta CD k. 74/

M. P. (3) zajmujący się pozyskiwaniem klientów i sprawami związanymi z ochroną środowiska pracował w terenie, czasem bywał w biurze. Wnioskodawczyni ustalała z nim sprawy związane z ilościami odpadów. Uzgadniali wspólnie wyjazdy samochodów, ilość towarów, który był przywieziony do B., który kierowca ma wyjechać w trasę na teren Ł. i odebrać od klientów bezpośrednio tzw. odpady elektroniczne. Często M. P. (3) kontaktował się z wnioskodawczynią telefonicznie, zależnie od potrzeb, widywał ją natomiast w godzinach południowych. /zeznania świadka M. P. (3) 00:06:25- 00:16:58 - płyta CD k. 284/

Wnioskodawczyni świadczyła pracę codziennie, w miejscu wykonywania przez płatnika składek działalności gospodarczej tj. w biurze mieszczącym się w Ł., ul. (...), w godzinach od 8:00 do 16:00. Skarżąca miała własne stanowisko pracy wyposażone w biurko, telefon oraz komputer. Siedziała w pokoju z P. L., który pracował przy osobnym biurku. /roczne karty ewidencji czasu pracy – 2014 i 2015 k. 111-112, zeznania świadka W. O. 00:56:23-01:10:24 - płyta CD k. 74, zeznania świadka P. L. 01:16:08 - 01:30:34, 01:30:34- 01:33:10- płyta CD k. 74, zeznania świadka M. P. (3) 00:06:25- 00:16:58, 00:16:58- 00:24:47 - płyta CD k. 284, zeznania świadka M. K. (1) 00:31:39-00:41:26-- płyta CD k. 284, zeznania wnioskodawczyni 00:04:44-00:11:07- - płyta CD k. 307, 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23, 00:42:45 - 00:50:50 - płyta CD k. 74/

Płatnik składek nie prowadzi list obecności z uwagi na fakt zatrudniania pracowników świadczących pracę na terenie kraju. /bezsporne/

W chwili zawarcia umowy wnioskodawczyni nie wiedziała, że jest w ciąży. /zeznania wnioskodawczyni 00:04:12-00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23, 00:38:54-00:42:12 - płyta CD k. 74/

O ciąży dowiedziała się w dniu 16 maja 2014 roku. Początkowo ciąża wnioskodawczyni przebiegała prawidłowo, wnioskodawczyni w drugim miesiącu ciąży wykazywała typowe objawy związane z wczesną ciążą: mdłości, wymioty i złe samopoczucie, sygnalizowała też bóle w podbrzuszu, niebędące w przypadku wnioskodawczyni powodem niezdolności do pracy. Wnioskodawczyni była hospitalizowana w 9-tym tygodniu ciąży. /karta ciąży – k. 51-52 odwrót, karta przebiegu ciąży k. 212, dokumentacja medyczna k. 53-63, k. 217-218, k. 221-223, k. 229-230, 233, koperta k. 236, k. 240 - 240 odw., koperta k. 242, k. 264-270, koperta k. 301, zeznania wnioskodawczyni 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74/

Z dniem 2 lipca 2014 roku wnioskodawczyni stała się niezdolna do pracy. Do dnia porodu M. P. (1) przebywała na zwolnieniu lekarskim. /okoliczność bezsporna, nadto roczne karty ewidencji czasu pracy – 2014 i 2015 k. 111-112, , zeznania wnioskodawczyni 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74/

Na zastępstwo w trakcie nieobecności wnioskodawczyni płatnik składek zatrudnił L. L. (1) (siostrę P. L.) na okres próbny na stanowisku pracownika biurowego. Osoba ta przejęła część obowiązków wnioskodawczyni, jednakże nie poradziła sobie z ich wykonywaniem. Zainteresowany zatrudnił następnie na stanowisku asystenta prezesa M. K. (2), która przejęła część obowiązków wnioskodawczyni, która od marca 2015 r. zaszła w ciążę i stała się niezdolna do pracy. Z uwagi na zmniejszenie się ilości kontrahentów w związku z ograniczeniem zakresu działalności zainteresowanej spółki dotyczącej zbierania odpadów, na stanowisko asystentki nie zatrudniono nowego pracownika. Obowiązki leżące w zakresie obowiązków asystentki prezesa przejęli prezes zarządu komplementariusza M. P. (2), L. L. (1) i P. L.. Portierzy przyjmowali natomiast korespondencję przychodzącą do spółki. /zeznania świadka P. L. 01:16:08 - 01:30:34, 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania świadka M. P. (3) 00:16:58- 00:24:47- płyta CD k. 284, zeznania wnioskodawczyni 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74

W dniu 26 czerwca 2014 roku płatnik składek reprezentowany przez Prezesa zarządu komplementariusza – M. P. (2) zawarł z L. L. (1) umowę o pracę na stanowisku pracownika biurowego, w 1/2 wymiaru czasu pracy, na okres próbny od dnia 27 czerwca 2014 roku do dnia 29 września 2014 roku, z wynagrodzeniem w wysokości 840,00 zł brutto miesięcznie plus dodatek stażowy, premie oraz nagrody określone w regulaminie. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano siedzibę oraz oddział spółki. /umowa o pracę – k. 1 cz. B - akta osobowe koperta k. 185 oraz k. 85-86, karta wynagrodzeń k. 176/

W dniu 26 września 2014 roku zainteresowany reprezentowany przez Prokurenta P. L. zawarł z L. L. (1) umowę o pracę na czas nieokreślony od dnia 26 września 2014 roku na dotychczasowych warunkach pracy i płacy. /umowa o pracę - akta osobowe koperta k. 185/

L. L. (1) posiada wykształcenie wyższe, ukończyła studia licencjackie w (...) w Ł.. Nadto posiada znajomość języka angielskiego, prawo jazdy kat. B i znajomość obsługi komputera. W okresie od 11 października 2011 r. do 30 listopada 2012 r. w pełnym wymiarze czasu pracy oraz od 1 grudnia 2012 r. do 23 stycznia 2014 r. w 3/4 wymiaru czasu pracy była zatrudniona w firmie (...). L. w Ł. na stanowisku kasjera – sprzedawcy, kierownika zakładu.

/kwestionariusz osobowy k. 2 cz. A - akta osobowe koperta k. 185 oraz k. 115-116, świadectwo pracy k. 4 cz. B - akta osobowe koperta k. 185 oraz k. 91/

W dniu 2 października 2014 roku płatnik składek reprezentowany przez Prezesa zarządu komplementariusza - M. P. zawarł z M. K. (2) umowę o pracę na stanowisku asystentki prezesa, w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas określony od dnia 6 października 2014 roku do dnia 5 października 2016 roku, z wynagrodzeniem w wysokości 3.500,00 zł brutto miesięcznie plus dodatek stażowy, premie oraz nagrody określone w regulaminie. Jako miejsce wykonywania pracy wskazano siedzibę oraz miejsce wykonywania działalności spółki. W umowie zastrzeżono postanowienie o zakazie konkurencji w trakcie trwania umowy o pracę i w okresie roku po ustaniu stosunku pracy. /umowa o pracę – cz. A - akta osobowe koperta k. 185 oraz k. 109-110, karta wynagrodzeń k. 184/

M. K. (2) posiada wykształcenie wyższe, ukończyła w 1999 roku studia na Politechnice (...), uzyskując tytuł magistra inżyniera. Nadto posiada prawo jazdy kat. B i znajomość obsługi komputera (...). W latach 2001-2010 była zatrudniona w różnych firmach na stanowisku przedstawiciela medycznego, od czerwca 2014 roku na stanowisku dietetyka. /kwestionariusz osobowy - cz. A - akta osobowe koperta k. 185 oraz k. 85-86/

M. K. (2) została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od 10 października 2014 roku. Zgłoszenie nastąpiło w dniu odebrania przez płatnika składek pisma o zamiarze wszczęcia kontroli.

/bezsporne/

Płatnik składek wypłacił skarżącej wynagrodzenie za maj i czerwiec 2014 roku w wysokości po 2.999,85 zł netto, za lipiec 2014 roku w wysokości 3.098,05 zł (w tym wynagrodzenie chorobowe), za sierpień 2014 roku w wysokości 2.412,69 zł (wynagrodzenie chorobowe). Wynagrodzenie wnioskodawczyni za maj 2014 roku było wypłacone za pośrednictwem przelewu, odbiór wynagrodzenia w gotówce za czerwiec – sierpień 2014 roku pokwitowała

własnoręcznym podpisem na złożonych przez siebie oświadczeniach. /listy płac za okres maj – sierpień 2014 roku k. 66- 67, 62-63, 58-59, 54-55 akt ZUS, potwierdzenie przelewu k. 64 akt ZUS, oświadczenia k. 52, 56, 60 akt ZUS, karta wynagrodzeń k. 174, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:42:45-00:50:50 - płyta CD k. 74/

Z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej płatnik składek osiągnął w 2014 roku przychód w wysokości 2.794.785,02 zł, koszty działalności operacyjnej wyniosły 2.559.047,86 zł, dochód wyniósł 258.398,86 zł. Przychody i dochody w okresie od kwietnia do grudnia 2014 roku kształtowały się następująco:

- kwiecień – 169.439,88 zł (19.344 zł),
- maj – 211.265,52 zł (11.456,11 zł),
- czerwiec - 228.827,73 zł (23.556,1 zł),
- lipiec – 282.948,61 zł (34.663,01 zł),
- sierpień (288.270,1 zł (29.083,5 zł),
- wrzesień – 216.202,181 zł (26.435,21 zł),
- październik – 255.036,55 zł (29.345,11 zł),
- listopad – 174.354,05 zł (38.452,67 zł),
- grudzień – 240.752,54 zł (46.062,95 zł).

/zestawienie przychodów i rozchodów za 2014 rok - k. 120, rachunek zysków i strat od listopada 2013 roku do grudnia 2014 roku k. 150, bilans na 31.12.2014 r. k. 151, rejestr sprzedaży za 2014 rok k. 152-162/

W stosunku do Urzędu Skarbowego płatnik nie posiadał zaległości natomiast w stosunku do ZUS posiadane zaległości są rozłożone na raty. /zeznania świadka P. L. 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74/

Od dnia 31 stycznia 2015 roku wnioskodawczynie została wyrejestrowana przez płatnika składek z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego w dniu 2 marca 2015 roku. /wyrejestrowanie (...) k. 79, konto ubezpieczenie k. 80/

M. P. (1) korzystała z urlopu macierzyńskiego do 4 stycznia 2016 roku, a następnie z urlopu wypoczynkowego. /zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74

Ponownie płatnik składek w dniu 16 lutego 2016 roku dokonał zgłoszenia wnioskodawczynie do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego od dnia 31 stycznia 2016 roku. /zgłoszenie (...) k. 78-78 odwrót/

W dniu 15 lutego 2016 r. wnioskodawczynie wystąpiła do płatnika składek o przywrócenie do pracy i zmianę warunków pracy tj. zmniejszenie dotychczasowego wymiaru czasu pracy do 1/4 z dniem 1 marca 2016 r. /pismo – k. 93/

W dniu 1 marca 2016 r. (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł. reprezentowana przez P. L. zawarła z wnioskodawczynią porozumienie zmieniające warunki pracy i płacy w zakresie wymiaru czasu pracy (1/4 wymiaru czasu pracy) i wynagrodzenia za pracę (1.052,50 zł brutto) od dnia 1 marca 2016 r. Pozostałe warunki dotychczasowej umowy o pracę pozostawiono bez zmian. /porozumienie zmieniające - k. 92, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74/

Wnioskodawczynie zajmuje się obecnie wykonywaniem dotychczasowych obowiązków w mniejszym zakresie a ponadto rozliczaniem kierowców i wystawianiem zleceń transportowych dla kierowców, a także pozyskiwaniem klientów z

firm transportowych. W zakresie realizacji tych obowiązków korzysta z różnych narzędzi. Pracę świadczy w godzinach porannych w biurze przy ul. (...) w Ł. /zeznania świadka P. L. 01:16:08 - 01:30:34 , 01:33:10-01:48:59 - płyta CD k. 74, zeznania wnioskodawczynie 00:04:12- 00:04:44 - płyta CD k. 307 w zw. z 00:09:15 - 00:36:23 - płyta CD k. 74/

Od 1 maja 2016 roku wnioskodawczynie została ponownie wyrejestrowana przez płatnika składek z obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego w dniu 10 maja 2016 roku. /bezsporne, wyrejestrowanie (...) k. 280/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, zeznań świadków P. L. będącego prokurentem komplementariusza płatnika składek, M. P. (3) będącego pracownikiem zainteresowanego płatnika składek, M. K. (1) będącego pracownikiem zainteresowanego płatnika składek a uprzednio pracownikiem ówczesnego komplementariusza płatnika składek i W. O. będącego byłym prezesem zarządu ówczesnego komplementariusza płatnika składek, a także na podstawie zeznań wnioskodawczynie.

Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę, a dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego uznał, że jest on wystarczający by wyjaśnić sporną okoliczność – a mianowicie, czy zawarta w dniu 5 maja 2014 roku przez płatnika składek z M. P. (1) umowa o pracę nosi cechy pozorności i czy została podpisana jedynie dla uzyskania pracowniczego tytułu do ubezpieczeń społecznych i skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia w związku z niezdolnością do pracy, przypadającą w okresie ciąży.

W ocenie Sądu zeznania świadków w niniejszej sprawie są jasne, logiczne i wzajemnie niesprzeczne. Wersję zdarzeń przedstawioną przez skarżącą i płatnika składek potwierdzają świadkowie zeznający w tej sprawie, którzy są osobami obcymi dla stron postępowania, a zatem niezainteresowanymi wynikiem sporu oraz posiadającymi wiedzę co do spornych okoliczności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. P. (1) w świetle zgromadzonego materiału dowodowego zasługuje na uwzględnienie i skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 1, art.12 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 887) pracownicy, to jest osoby fizyczne pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 372) osobom tym, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

W myśl art. 4 w ust 1 i 2 wskazanej wyżej ustawy zasiłkowej ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Z kolei zgodnie z treścią art. 29 ust. 1 pkt 1 analizowanej ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

Natomiast, jak stanowi art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego płatnik składek (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł. (obecnie (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł.) reprezentowany przez prokurenta P. L. zawarł z M. P. (1) (wówczas N.) w dniu 5 maja 2014 roku umowę o pracę, która stanowiła podstawę do zastosowania w/w regulacji i przyjęcia, że M. P. (1) podlega ubezpieczeniom. Ważność tej umowy została przez organ rentowy niesłusznie zakwestionowana.

Niewątpliwie bowiem sporna umowa o pracę nie została zawarta dla pozorów, jest ważna i nie ma do niej zastosowania przepis art. 83 k.c.

O uznaniu stosunku łączącego strony za stosunek pracy rozstrzygają przepisy prawa pracy.

Zgodnie z treścią art. 22 § 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

Nawiązanie stosunku pracy powoduje konsekwencje prawne nie tylko w sferze prawa pracy, ale i w innych dziedzinach prawa. Jednym z takich skutków jest prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego na wypadek ziszczenia się określonych w ustawie warunków. Skutek ten po ich spełnieniu powstaje z mocy prawa. Nie można zatem wiązać zawarcia umowy o pracę, choćby zmierzała wyłącznie do uzyskania świadczeń ubezpieczeniowych, z zamiarem obejścia prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 roku II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 122; zdanie odrębne do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 lipca 2005 roku II UK 278/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr 7-8, poz. 116). Cel w postaci objęcia ubezpieczeniem społecznym i uzyskania z niego świadczeń nie jest bowiem sprzeczny z ustawą ani nie zmierza do jej obejścia, a przeciwnie - co zostało już wcześniej podniesione - jest konsekwencją uzyskania statusu pracownika.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów.

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi

a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z dnia 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w związku z art. 300 k.p.).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających

z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego,

chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane, jako obejście prawa.

W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2008 roku, sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym to Sąd Najwyższy stwierdza, że stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Nadto nadmienić należy, że w niniejszej sprawie to na organie rentowym spoczywał ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli, a więc, że nie miały zamiaru wywołania żadnych skutków prawnych, gdyż pracownik nie podjął wykonywania pracy, a pracodawca świadczenia tego nie przyjmował. Z tych bowiem faktów organ rentowy wywodzi skutki prawne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 roku, I UK 269/2006, LEX nr 328015).

Sąd Okręgowy w całości podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie o sygn. akt II UK 204/09 (Lex nr 590241), że o tym czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

W uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 2010 roku w sprawie o sygn. akt I UK 43/10 (Lex nr 619658) wskazano, że umowa o pracę jest zawarta dla pozorów, a przez to nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, jeżeli przy składaniu oświadczeń woli obie strony mają świadomość, że osoba określona w umowie jako pracownik nie będzie świadczyć pracy, a podmiot wskazany jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, czyli strony z góry zakładają, że nie będą realizowały swoich praw i obowiązków wypełniających treść stosunku pracy. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm.) wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalnego i rentowych oraz wypadkowego i chorobowego, to podjęcie zatrudnienia w celu objęcia tymi ubezpieczeniami i ewentualnie korzystania z przewidzianych nimi świadczeń nie jest obejściem prawa.

W świetle poczynionych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych nie można mówić o pozorności oświadczeń woli w zawarciu umowy o pracę.

Postępowanie dowodowe wykazało bowiem, że M. P. (1) pracę podjęła i ją świadczyła, a pracodawca – świadczenie to przyjmował, płacąc umówione wynagrodzenie. Materiał dowodowy potwierdził w sposób niebudzący wątpliwości, że M. P. (1) w spornym okresie zajmowała się prowadzeniem biura płatnika składek - obsługiwała sekretariat prezesa zarządu spółki, w tym interesantów przychodzących do firmy, prowadziła terminarz spotkań w firmie, kontaktowała się z firmami współpracującymi ze spółką i instytucjami np. (...), składała w tych instytucjach dokumenty, prowadziła korespondencję listową i mailową, odbierała telefony, prowadziła dokumentację biurową, przygotowywała podróże służbowe, układała harmonogram dla pracowników zbierających odpady z miasta, prowadziła komputerową ewidencję zebranych odpadów, wystawiała faktury VAT (w zakresie odpadów), listy przewozowe i karty przekazania odpadów (potwierdzając na nich wykonanie usługi transportu odpadu i przejęcie odpadu dla różnych firm) i wysyłała

tę dokumentację za pośrednictwem poczty do kontrahentów, na polecenie prezesa ustalała trasy dla poszczególnych kierowców, wystawiając karty kierowców.

Ponadto w toku postępowania płatnik składek przedstawił dokumenty sporządzone przez wnioskodawczynię tj. wystawiane przez nią faktury VAT oraz karty przekazania odpadu.

Podkreślenia wymaga także fakt, iż wnioskodawczyni dysponowała narzędziami niezbędnymi do świadczenia pracy. Dysponowała pomieszczeniem, w którym miała własne biurko, komputer do dyspozycji, dokumentację, dostęp do telefonu.

Bezspornym w sprawie było, iż stanowisko, na jakim została zatrudniona M. P. (1) było stanowiskiem nowoutworzonym, jednakże płatnik składek w sposób wiarygodny wykazał motywy podjęcia decyzji o zatrudnieniu pracownika. Zainteresowany poszukiwał asystenta prezesa z uwagi na systematyczny rozwój firmy i konieczność prowadzenia obszernej dokumentacji. Istotnym było także zatrudnienie osoby posiadającej doświadczenie zawodowe na tożsamym lub podobnym stanowisku z uwagi na zakres obowiązków. Przyjęcie osoby na stanowisku asystenta prezesa odciążyłyby także zainteresowanych wspólników płatnika, którzy mogliby zająć się zarządzaniem spółką. W związku z powyższym w ocenie Sądu decyzja o zatrudnieniu pracownika do pomocy była racjonalna i zrozumiała, zwłaszcza, że sytuacja finansowa płatnika składek pozwalała mu na zatrudnienie pracowników z wynagrodzeniem wynikającym z kwestionowanej umowy.

Skarżąca natomiast była zainteresowana podjęciem zatrudnienia, gdyż nie posiadała stałego źródła dochodu, była studentką. Ubezpieczona w momencie podjęcia zatrudnienia nie wiedziała, że spodziewa się dziecka i legitymowała się zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do podjęcia pracy. Podkreślić także należy, że odwołująca była w chwili podjęcia zatrudnienia jak wynika z dokumentacji lekarskiej w początkowej fazie ciąży, praca przy obsłudze biura i dokumentacji nie należy zaś do prac ciężkich, a podejmowanie zatrudnienia w okresie ciąży nie jest prawnie zabronione.

Wskazać również należy, że ubezpieczona M. P. (1) biorąc pod uwagę jej młody wiek, była osobą aktywną zawodowo, pracę wykonywała już w trakcie studiów w ramach różnych form zatrudnienia na stanowiskach sprzedawcy – kasjera, asystentki działu kredytów i windykacji należności, pracownika biurowego a następnie asystenta koordynatora projektu UE, okresowo prowadziła także działalność gospodarczą pod firmą (...) -tech”. Bezpośrednio przed podjęciem zatrudnienia w zainteresowanej spółce odbywała nieodpłatne praktyki wykonując podobne obowiązki do leżących w zakresie spornego zatrudnienia. Ponadto zdaniem Sądu odwołująca posiadała niezbędne kwalifikacje do pracy przy obsłudze biura płatnika składek. Nie posiadała znaczącego doświadczenia zawodowego, jednak biorąc pod uwagę jej młody wiek, oraz to, że niedawno ukończyła szkołę wyższą nie można jej z tego powodu czynić zarzutu. Zdaniem Sądu miała potrzebne kwalifikacje do zajęcia się obsługą biura i klientów płatnika składek zwłaszcza, że posiadała podobne doświadczenie zawodowe.

W ocenie Sądu analiza zestawienia przychodów i kosztów uzyskiwanych przez płatnika składek w okresie od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku pozwala na stwierdzenie, że płatnik składek stać było na zatrudnienie pracownika z uposażeniem miesięcznym w wysokości 4.210,00 zł brutto, co stanowi kwotę zbliżoną do obowiązującej przeciętnej płacy w sektorze przedsiębiorstw.

Nadto zeznania świadków i zeznania odwołującej świadczą o tym, że pracodawca kierował pracą wnioskodawczyni, w szczególności wskazywał na konkretne bieżące zadania do realizacji, których wykonanie następnie kontrolował. Jest to istotne, jeżeli uwzględni się, że zatrudnienie pracownicze odwołuje się do staranności, a nie rezultatu. Ponadto z zeznań wyżej wymienionych osób, a także dokumentacji osobowej wynika, że wnioskodawczyni pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy i w stałych godzinach.

Ostatecznie wskazać należy, że wnioskodawczynie po wyczerpaniu urlopu macierzyńskiego i wypoczynkowego wróciła do pracy u płatnika składek na zmienionych warunkach pracy i płacy tj. w zakresie wymiaru czasu pracy (1/4 wymiaru czasu pracy) i wynagrodzenia za pracę (1.052,50 zł brutto), na tym samym stanowisku.

W ocenie Sądu należycie zostały wyjaśnione i uprawdopodobnione motywy związane z zatrudnieniem wnioskodawczynie. Nieuzasadniony jest zatem zarzut organu rentowego, że płatnik składek nie miał potrzeby gospodarczej zatrudnienia pracownika na stanowisku, jakie powierzono ubezpieczonej. (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł. zatrudniła wnioskodawczynię, ponieważ z uwagi na systematyczny rozwój firmy i konieczność prowadzenia obszernej dokumentacji, potrzebował osoby do obsługi klientów i biura itd. Wspólnicy spółki mogli się wówczas zająć zarządzaniem spółką. Jednocześnie M. P. (1) posiadała uprzednie doświadczenie zawodowe na tożsamym lub podobnym stanowisku z uwagi na zakres obowiązków.

Wskazać też trzeba, że w czasie nieobecności wnioskodawczynie część jej obowiązków została przejęta przez zatrudnioną na stanowisku pracownika biurowego L. L. (1) a następnie zatrudnioną na stanowisku asystenta prezesa M. K. (2), która od około marca 2015 r. zaszła w ciążę i stała się niezdolna do pracy. Dalej z uwagi na zmniejszenie się ilości kontrahentów w związku z ograniczeniem zakresu działalności zainteresowanej spółki dotyczącej zbierania odpadów na stanowisku asystentki nie zatrudniono nowego pracownika obowiązki wnioskodawczynie przejęli prezes zarządu komplementariusza M. P. (2), L. L. (1) i P. L..

Jednocześnie zauważyć należy, że studia wyższe magisterskie wnioskodawczynie ukończyła w trakcie spornego zatrudnienia. Jednakże ostatni rok studiów 2014/2015 realizowała w trybie indywidualnej organizacji studiów, a egzaminy w roku akademickim 2013/2014 zdała w sesji przed wakacjami. Tym samym obowiązki wnioskodawczynie na stanowisku asystenta prezesa nie kolidowały jej z obowiązkami wynikającymi ze statusu studenta na studiach stacjonarnych.

Jednocześnie ustalone okoliczności faktyczne sprawy uprawniają Sąd do oceny wynagrodzenia określonego w zawartej umowie o pracę. Zgodnie z art. 78 k.p. wynagrodzenie za pracę powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi wykonywanej pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy.

Otrzymywana przez skarżącą kwota wynagrodzenia 4.210,00 zł brutto, biorąc pod uwagę zakres wykonywanych czynności, a także posiadane przez nią doświadczenie, nie może być uznana za wygórowaną, a nadto płatnika składek było stać na zatrudnienie pracownika z takim wynagrodzeniem. Kwota ta wprawdzie odbiegała od wynagrodzenia pozostałych pracowników płatnikao, zatrudnionych za minimalną płacą, przy czym podkreślić należy, że wykonywali oni w większości pracę fizyczną nie wymagającą wysokich kwalifikacji i umiejętności.

W toku postępowania ustalono, że wnioskodawczynie w momencie zawarcia umowy o pracę, nie wiedziała, że jest w ciąży. Nawet jeśli miała podstawy do takiego przypuszczenia, to otrzymała zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy, praca biurowa nie była obciążająca, a przepisy prawa powszechnie obowiązującego nie stanowią zakazu zatrudnienia kobiet w ciąży.

Sąd Okręgowy pragnie z całą mocą podkreślić, że z samego faktu zawarcia umowy o pracę przez kobietę w ciąży ani z tego, że w stosunkowo niedługim czasie od zawarcia takiej umowy pracownik zaczyna korzystać ze zwolnień lekarskich nie można wywodzić pozorności takiej umowy. Pozorność powinna być wykazana przez organ rentowy stosownymi dowodami i nie może opierać się jedynie na przypuszczeniach. Ponadto wskazać należy, że nie jest objęte zakazem prawnym zawieranie umów o pracę w celu osiągnięcia skutku w postaci objęcia pracownika ubezpieczeniem społecznym, ani też skutek w postaci objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym nie jest zakazany przez prawo, ale właśnie odwrotnie – następczym skutkiem rzeczywistego podjęcia pracy w ramach stosunku pracy jest nakaz obowiązkowego ubezpieczenia pracownika co wprost wynika z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (art. 6 ust.1 pkt 1, art. 12 ust.1, art. 13 pkt 1 ustawy systemowej).

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 lutego 2006 roku, w sprawie III UK 156/05, Lex 272549, stwierdził, że samo zawarcie umowy o pracę w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem. W teorii prawa cywilnego uznaje się, że czynnością prawną podjętą w celu obejścia ustawy jest czynność, wprawdzie nie objęta zakazem prawnym, ale przedsięwzięta w celu osiągnięcia skutku zakazanego przez prawo.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 listopada 2004 roku (sygn. akt I PK 42/04, OSNP 2005, nr 14, poz. 209) stwierdził, że „czynności mające na celu obejście ustawy (in freudem legis) zawierają jedynie pozór zgodności z ustawą. Czynność prawna mająca na celu obejście ustawy polega na takim ukształtowaniu jej treści, która z punktu widzenia formalnego (pozornie) nie sprzeciwia się ustawie, ale w rzeczywistości (w znaczeniu materialnym) zmierza do zrealizowania celu, którego osiągnięcie jest przez nią zakazane. Chodzi tu zatem o wywołanie skutku sprzecznego z prawem” (podobnie również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005, nr 15, poz. 235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05).

Zawierając umowy o pracę strony kierują się różnymi motywami indywidualnymi, które należy odróżnić od causa czynności prawnej (typowego celu czynności prawnej). Między innymi, jak wskazał Sąd Najwyższy, zawarcie umowy o pracę, choćby zmierzało do uzyskania kredytu bankowego, nie jest obejściem ustawy (zob. powołany wyżej wyrok z 25 listopada 2004 roku, I PK 42/04, wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05). Podobnie takiego zarzutu nie można postawić umowie o pracę nienaruszającej art. 22 k.p., nawet gdy jej cel dyktowany był wyłącznie chęcią uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (zob. powołany wyżej wyrok z 25 listopada 2004 roku, I PK 42/04, wyrok Sądu Najwyższego z 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05). W szczególności trudno uznać, że dążenie kobiety ciężarnej do uzyskania takiej ochrony jest sprzeczne z prawem. Przeciwnie jest to zachowanie rozsądne i uzasadnione zarówno z osobistego, jak i społecznego punktu widzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2005 roku, III UK 89/05).

Podkreślić należy ponownie, że najistotniejsze na gruncie niniejszej sprawy jest to, że skarżąca faktycznie wykonywała pracę na rzecz płatnika składek po podpisaniu umowy o pracę, a pracodawca przyjmował od wnioskodawczynie świadczoną na jego rzecz przez odwołującą pracę i wypłacał jej za to umówione wynagrodzenie.

Wskazać także trzeba, że odwołująca wykazała, że praca była przez nią świadczona na warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p. tj. w warunkach podporządkowania pracodawcy, albowiem jak wykazano pracodawca kierował pracą wnioskodawczynie, wskazywał bowiem na konkretne bieżące zadania do realizacji, ustalał z ubezpieczoną godziny pracy, a ubezpieczona przygotowywała dokumentację, do których miał wgląd.

Odwołująca wykazała, iż praca była przez nią świadczona na warunkach określonych w art. 22 § 1 k.p. tj. w warunkach podporządkowania pracodawcy, albowiem jak wykazano pracodawca kierował pracą wnioskodawczynie, wskazywał bowiem na konkretne bieżące zadania do realizacji i kontrolował prawidłowość wykonania zleconych czynności.

Na mocy art. 83 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i przebiegu ubezpieczeń, a zatem ma prawo do kwestionowania podstaw ubezpieczenia w tym umów o pracę, jako że rodzą one skutki w dziedzinie ubezpieczeń społecznych. Jednak w takiej sytuacji to na organie rentowym spoczywa obowiązek udowodnienia pozorności umowy lub jej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego, w myśl art. 6 k.c. Stanowisko takie zajął także Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 15 lutego 2007 roku, I UK 269/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 78, w którym stwierdził, iż na organie rentowym, który przyjął zgłoszenie do ubezpieczenia pracowniczego i nie kwestionował tytułu tego zgłoszenia oraz przyjmował składki, spoczywa ciężar dowodu, że strony umowy o pracę złożyły fikcyjne oświadczenia woli.

Zdaniem Sądu, organ rentowy w żaden sposób nie udowodnił, iż zakwestionowana przez niego umowa o pracę miała charakter pozorny, czy była sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie tylko potwierdził fakt wykonywania przez ubezpieczoną pracy na rzecz płatnika, ale wykluczył pozorny charakter zatrudnienia.

Uwzględniając poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w przytoczonych orzeczeniach, należy uznać, że w sytuacji gdy wolą stron zawierających umowę o pracę było nawiązanie stosunku pracy i doszło do faktycznego świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu jej stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (np. choroby, ciąży), nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że M. P. (1) podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik zainteresowanej (...) Sp. z o.o. Sp. K. w Ł. od dnia 5 maja 2014 roku.

W przedmiocie kosztów Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 11 ust.2, w zw. z § 2 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

K. P.